स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,
कोल्हापूर विभागीय मंडळ, कोल्हापूर
५३९,राजेंद्रनगर,कोल्हापूर-४१६ ००४.

दुरध्वनी क्र-०२३१-२६९६१०१/२/३Website-www.sscboardkolhapur.inEmail Id- divsec.kop@gmail.com

क्र.कोविमं./माध्य.गोप./2068
दि. १८/१०/२०२२

प्रति,

मुख्याध्यापक/प्राचार्य,
सर्व मान्यताप्राप्त माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालये,
सातारा/सांगली/कोल्हापूर.

विषय :- इयत्ता १० वी, १२ वी NSQF अंतर्गत SPORT या विषयाचा सुधारित जॉब रोल व अभ्यासक्रमा मध्ये झालेल्या बदलाबाबत.
संदर्भ :- रा.मं. पापुअ/पापुई-५६७४ दि.१२/१०/२०२२ चे पत्र.

उपरोक्त संदर्भीय विषयासअनुसरून कळविण्यात येते की, इयत्ता १० वी व इयत्ता १२ वी NSQF अंतर्गत **Sport** या विषयाचा सुधारित जॉबरोल व अभ्यासक्रमा मध्ये झालेल्या बदलाबाबत राज्य प्रकल्प संचालक, समग्र शिक्षा, मुंबई यांचे व्य.शि./२/२०२२-२३/२७३९ दि. ३० सप्टेंबर २०२२ चे पत्रानुसार या विभागीय मंडळाच्या कार्यकक्षेतील मान्यता प्राप्त माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक, विद्यार्थी - पालक व सर्व संबंधिताच्या निदर्शनास आणून द्यावे. परिपत्रकाची प्रत सोबत पाठविण्यात येत आहे.

सदर परिपत्रक मंडळाच्या www.mahahsscboard.maharashtra.gov.in या वेवसाईटवरही उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे.

(डी.एस.पोवार)
विभागीय सचिव,
कोल्हापूर विभागीय मंडळ,कोल्हापूर

प्रत माहितीस्तव,
मा.सचिव,
राज्य मंडळ, पुणे.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक
शिक्षण मंडळ, पुणे-४११००४

परिपत्रक क्रमांक रा.मं/पापुई/इ.१०वी व इ.१२वी व्यवसाय अभ्यासक्रम/
मूल्यमापन योजना/5673दिनांक-12/१०/२०२२.

विषय – **समग्र शिक्षा अभियानातंर्गत माध्यमिक/उच्च माध्यमिक स्तरावरील व्यवसाय शिक्षण या योजनेतंर्गत सुधारित अभ्यासक्रमानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून सुरू करणेबाबत.......**

संदर्भ-१. समग्र शिक्षा मुंबई यांचे जा.क्र.रामशिअ/व्य.शि/४४(71/16)2019/891,दिनांक १४ऑगस्ट, २०१९ चे पत्र.

२.या कार्यालयाचे परिपत्रक पापुई/इ.९व इ.१२वी व्यवसाय अभ्यासक्रम/४३९३, दिनांक १३.१०.२०२०

३. मा.सहसंचालक (प्रशा) तथा उपसचिव, शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, महाराष्ट्र शासन, समग्र शिक्षा, यांचे जा.क्र.रामाशिअ/व्य.शि/(71/16) २०१९/१८७३. दिनांक १७ सप्टेंबर,२०२०.

४.राज्य प्रकल्प समन्वयक तथा सहसंचालक (प्रशासकीय) समग्र शिक्षा मुंबई यांचे जावक कमांक समग्र शिक्षा/व्य.शि.44/(71/16)2019/3240 दिनांक 29 ऑक्टोबर 2021 चे पत्र.

५. राज्य प्रकल्प संचालक समग्र शिक्षा मुंबई यांचे जावक कमांक समग्र शिक्षा/व्य.शि./२/२०२२-२३/2739 दिनांक 30 सप्टेबर 2022 चे पत्र.

राज्यातील **सर्व माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळाप्रमुखांना या परिपत्रकान्वये कळविण्यात येते की, समग्र शिक्षा अंतर्गत राज्यात व्यवसाय शिक्षण माध्यमिक/ उच्च माध्यमिक स्तर योजनेची अंमलबजावणी सुरू झालेली** आहे. सदर विषय कोणत्या विषयास पर्याय म्हणून राहणार आहेत, या संदर्भातील शासन निर्णय दिनांक २१ ऑगस्ट,२०१४ व शुध्दिपत्रक दिनांक १४ मे,२०१५ रोजी निर्गमित करण्यात आले होते. सदर निर्णयानंतर सुधारित शासन निर्णय व्य.शि.२०१९/प्र.क्र.७०/एसडी-६, दिनांक ०३ऑक्टोबर,२०१९ व्दारे आदेश निर्गमित झालेले आहेत.

संदर्भीय परिपत्रक क्र.०४चे अवलोकन व्हावे. सदर परिपत्रकानुसार शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून इ.९वी,११वी व शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून इ.१०वी,इ.१२वीच्या सुधारित अभ्यासक्रम, विषय व विषयांचे कोड क्रमांक कळविण्यात आलेले असून, सदर सुधारित जॉब रोल अभ्यासक्रमानुसार माध्यमिक शालांत/उच्च

माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षा २०२१ चे आयोजन होणार असल्याचे नमूद करण्यात आलेले होते. तथापि, इ.९वी व इ.११वीच्या मूल्यमापन योजनेमध्ये कोणताच बदल नसल्यामुळे (**लेखी परीक्षा –३० गुण– [** ८० गुणाची परीक्षा घेऊन ३० गुणांत रूपांतर करणे) सदर परिपत्रकामध्ये नोंद केल्याप्रमाणे इ.९वी, इ.११वीसाठी मूल्यमापन योजना लागू राहील.

तसेच **संदर्भीय क्र.०५ च्या पत्रान्वये समग्र शिक्षा** ,मुंबई यांचेकडून शैक्षणिक वर्ष २०२२–२०२३ पासून इ.१०वी, इ.१२वी मध्ये राबविले जाण्या–या विषयांची यादी व पाठयपुस्तके प्राप्त झालेली आहेत. इ.९वी ते इ.१२ वीच्या विषयांची नावे व नवीन विषय कोड क्रमांक याचा तपशील खालीलप्रमाणे –

1) NSQF अंतर्गत इ.१०वी–

अ.क्र	विषय कोड क्रमांक	अभ्यासक्रमाच्या विषयाचे नांव	इ.९वीसाठी सुधारित अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष	इ.१० वीसाठी सुधारित अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष
१.	९६	**Physical Educatdion (Sport)- Early Year Physical Activity Facilitator**	2021-22 पासून	**2022-23 पासून**

तसेच **संदर्भीय क्र.०४ च्या पत्रान्वये समग्र शिक्षा** ,मुंबई यांचेकडून शैक्षणिक वर्ष २०२१–२०२२ पासून X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X9 व 95, 97,98 हे विषय सुधारित जॉब रोल, अभ्यासक्रमानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२०–२१ पासून राबविले जात आहेत.या विषयांची माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा मार्च–२०२२ पासून प्रचलित अभ्यासक्रम व मूल्यमापन आराखडयाप्रमाणे आयोजित करण्यात येत आहे. व संदर्भीय क्र.०५ च्या पत्रानुसार **Physical Educatdion (Sport)- Early Year Physical Activity Facilitator** या विषयांची माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा मार्च–२०२३ च्या सुधारित अभ्यासक्रम, जॉबरोल व Employbility Skills नुसार व मूल्यमापन आराखडयाप्रमाणे आयोजित करण्यात येणार आहे.

2. NSQF अंतर्गत इ.१२वी–

अ.क्र.	विषय कोड क्रमांक	अभ्यासक्रमाच्या विषयाचे नांव	इ.११ वीसाठी सुधारित अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष	इ.१२ वीसाठी सुधारित अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष
१	G7	Physical Education (Sport)-Fitness Trainer	2021-22 पासून	2022-23 पासून

तसेच संदर्भीय क्र.०४ च्या पत्रान्वये समग्र शिक्षा ,मुंबई यांचेकडून शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ पासून E3,E6,F6, F8, G1 ते G6, G8, G9 या विषयांची सुधारित अभ्यासक्रम, जॉबरोल व Employbility Skills नुसार व मूल्यमापन आराखडयाप्रमाणे व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षा आयोजित करण्यात येत आहे. व संदर्भीय क्र.०५ च्या पत्रानुसार **Physical Educatdion (Sport)- Fitness Trainer** या विषयांची उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा मार्च-२०२३ च्या सुधारित अभ्यासक्रम, जॉबरोल व Employbllity Skills नुसार व मूल्यमापन आराखडयाप्रमाणे आयोजित करण्यात येणार आहे.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक शिक्षण मंडळ पुणे, परिपत्रक क.रा.म/पापुइ.६/उच्च माध्यमिक व्यवसाय शिक्षण अभ्यासक्रम /१८७६ दि.१०/४/२०१७ नुसार कला,वाणिज्य व विज्ञान या शाखे मध्ये इ ११ वी मध्ये प्रवेशित होणाऱ्या विदयार्थ्यांना इ.११ वी व १२ वी साठी च्या नियमित चार वैकल्पीक विषयापैकी (Elective Subjects) पैकी एक विषय वगळून व्यवसाय शिक्षण अभ्यासक्रमतील एक विषय घेता येइल. समग्र शिक्षा मुंबई यांचे जा.क्र.रामशिअ/व्य.शि/४४(71/16)2019/891,दिनांक १४ऑगस्ट,२०१९ चे पत्रानुसार १० वी मध्ये जरी विदयार्थ्यांनी उपरोक्त विषयातील व्यवसाय विषया पैकी विषय निवडला नसेल तरी विदयार्थ्यांना ११ वी मध्ये या विषयाची निवड करता येइल.

संदर्भीय क्र.०१-परिपत्रकातील इ.९वी व इ.११वी साठी नमूद केलेल्या माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांची विषय योजना, मूल्यमापन योजना व तासिका तसेच इतर बाबी लागू राहातील याची नोंद घ्यावी.

तसेच सदर विषयाचे अभ्यासक्रम पंडित सुंदरलाल शर्मा सेंट्रल इन्स्टिटयूट ऑफ व्होकेशन एज्युकेशन (PSSCIVE) भोपाळ या संस्थेचे मान्यताप्राप्त असल्याने, शासनाने त्यास मान्यता दिलेली आहे.त्यामुळे NSQF अंतर्गत असलेल्या व्यवसाय शिक्षण विषयास **मंडळाची वेगळी विषय मान्यता शाळा/उच्च माध्यमिक शाळांनी**

घेण्याची आवश्यकता नाही. सदर अभ्यासक्रम PSSCIVE संस्थेच्या www.psscive.nic.in या संकेत स्थळावर व मंडळाच्या www.mahahsscboard. maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत. सदर परिपत्रक संबंधित शाळेतील शिक्षक व विदयार्थी यांचे निदर्शनास आणून शाळांच्या सूचना फलकावर लावण्यात यावे व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल विभागीय मंडळास सादर करावा. **इ.१०वी व इ.१२वीच्या सुधारित अभ्यासक्रम, जॉब रोलनुसार मूल्यमापन आराखडे, प्रात्यक्षिक गुणदान योजना, घटकनिहाय गुणविभागणी इ. मंडळाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत.**

(अनुराधा ओक)
सचिव,
महाराष्ट्र राज्य
माध्यमिक व उच्च उच्चमाध्यमिक शिक्षण मंडळ,
पुणे-०४.

ठिकाण- पुणे
दिनांक- १२.१०.२०२२.

प्रत माहितीस्तव सविनय सादर,

१. मा.अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,मुंबई
२. मा. आयुक्त (शिक्षण) पुणे.
३. मा.राज्य प्रकल्प संचालक, मप्राशिप,मुंबई.
४. मा.आयुक्त, मुंबई महानगरपालिका,मुंबई.
५. मा.आयुक्त, पुणे महानगरपालिका,पुणे.

प्रत माहिती तथा आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी -

१. मा.राज्य प्रकल्प संचालक, समग्र शिक्षा, मुंबई,
२. सर्व विभागीय सचिव, सर्व विभागीय मंडळे,
३. विभागीय शिक्षण उपसंचालक, सर्व विभाग,
४. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) सर्व जिल्हा परिषदा,
५. शिक्षणाधिकारी(माध्यमिक), पुणे व मुंबई महानगरपालिका.
६. मा. व्यवस्थापक, गणकयंत्र विभाग पुणे.
७. शाखा प्रमुख, परीक्षा विभाग
८. अस्वीस/सस्वीस